

Hiába mondom, hogy nyugodjon meg, majd ha koporsóba tesznek, megnyugszom, feleli. Erre mit mondhatnék? Nem szólok, csak állok a konyhaasztalnál, bámulok ki az ablakon, és figyelem a játszótéri kölköket, ahogyan osztozkodnak

90 Sztaskó Richard

CSENDELET

azon az egy szál cigin, anyám meg itt ül a kisszéken vizenyős és szürke szemekkel. Mit kellene mondanom? Csak legyintek, ne beszéljen butaságokat. Valójában persze

üvöltönnem kéne, hogy már pedig téged se koporsóba, se urnába nem tesznek, soha nem fogsz meghalni, egy anyának ugyanis nem az a dolga. Odalent a srácok szinte megfulladnak a röhögéstől, ellepi őket a füstköd. Tanácstalan vagyok. Mit kezdjek ezzel a szipogó nővel? A talpamban zsidbadást érzek, kétszáz tű bökdös, a szám avas, a letört hátsó zápfog éle a nyelvemet karcolja. Az öreg falióra unottan tiktakol, és már megint csupa mocskok a viaszosvászon terítő az asztalon, a plafonról ismét arrébb mászott a pók, és azokat a vizenyős és szürke szemeket, ha megfeszítenének, se tudnám újra égkékké varázsolni.

Majd ha apád után megyek, folytatja, akkor megbékélek ezzel a világgal. De nem mész utána, tenném hozzá; ő beteg volt, neked semmi bajod, nem is lesz soha, nem is lehet. Ez persze mind hazugság lenne. Annyit felelek, mütét, ő pedig azt, hogy a mütét a gyáváknak való, ő nem fog kés alá feküdni semmi pénzért, nézd meg, mi lett apáddal is, felvágta és kibontották, mint egy csirkét, egy héttel később már temettük is, ő szép csendben megvárja, amíg minden elsötétül, nem fog hiábavaló küzdelmet folytatni az ellen, ami ellen amúgy sem lehet, és ha ezt nem vagy képes, édes fiam, megérteni, akkor helyetted is szégyellem magam, amiért ilyen érzéketlen alak lett belőled. Eszembe jut a felirat, amit apám fölé vésetett a fekete gránitsírra, a boldog viszontlátásig csakis emlékednek él vigasztalhatatlan özvegyed, nos igen.

A kávécsésze felé nyúl, úgy tűnik, mintha nem érné el, az ujjai fucsnán, karomszerűen görbülnek, végül megfogja a fülénél, remegve emeli az ajkaihoz, látom a csésze alján az apró repedést, egyszer leejtettem a konyhakőre, szerencsére nem törött össze, épp csak megrepedt, a kedvence, még évekkal ezelőtt kapta távoli rokonoktól. A zacc mindig az aljára szárad, dörzsölni kell erősen, hogy ne hagyjon foltot. Cserepes ajkai szétnyílnak és rátapadnak a peremére. Tudom, ma még hatszor fog kávéit inni, a gyomra persze nem bírja, de ez is csak engem érdekel, őt nem izgatja. Épp elég neki, hogy az orvosok szerint jövő ilyenkorra már teljesen megvakul, mit törődjön ő azzal, ha a mértéktelen fekete szétmarja a gyomrát?

Hárman vannak. A köpcös hintázik, a másik kettő előtte áll, a korlát-nak támaszkodva. Körbejár a cigi, össze is fut a nyál a számban, és már érzem

is a marihuánafüst kellemetlen ízét; jobb volna most ott lennem, mint idefent. Beülnék én is a hintába, lógna a lábam és slukkolnék nagyokat. A füstöt, ahogy kell, bent tartanám, és csak lassan eregetném ki az orromon. Karcolna. Aztán úgy tapadnék a sarki közkútra, mint újszülött az anyjára. És baromi éhes lennék, és mindent fölfalnék, ami az utamba kerül. A zsidóbadás fokozatosan telepedne a tudatomra, röhögnék mindenem, a srácok gond nélkül értenének. Figyelj, haver, nincs semmi gáz, meggyógyul a muter, csak hinned kell, hogy minden rendben lesz. Én szótlánul ülnék a hintában, lógna a lábam, és várnám, mikor ér hozzám a rakéta. Természetesen a nap ekkorra már, mint a sejtek, osztódásnak indulna. A bal oldali lila pöttyöket lövellne a játszótérre, a jobb oldali keservesen izzadna, csöpögne róla a verejték, és kiabálna fájdalmában. Haver, ne legyél már ennyire kuka, így szólna hozzám a köpcös, muterod drága kincs, mint a gyémánt, ugyan mi baja eshetne? Nincs semmi gáz, nem kell a para. De kell, gondolnám csendben. Most viszont szépen fölteszem a polcra, és ha elszívtuk ezt a cigit, fölbballagok a negyedikre, leveszem a polcról, hogy egy percre se feledkezzem meg róla. Mire végére érnek ennek a gondolatsornak, egy rozsdabarna autó állna meg szemközt a parkolóban, kipattanna belőle két civilruhás rendőr, és már varnának is be minket. A törvény vasököllel csapódna arcunkba, de biztos úr, mi igazán semmit, nem kérnek egy slukkot, be lehet ezt fejezni. A két nap meg röhögne odafent az égen.

Nincs kedvem ehhez, mindig ugyanaz a nóta. Ne aggódj, anyám, nem lesz baj, fejezd be, nyugodjál meg, árt a szívednek, semmi értelme. Ha lenne bátorságom, megkérdezném tőle, mit gondolsz, nekem olyan könnyű? Mi vagyok én? Az, akire válogatás nélkül pakolhatod a terheket? Mondj már valamit, fiam, ne állj ott szótlánul, hallom anyámat. Nem szólok, erre föláll és kezd kibotorkálni. A csésze ott marad az asztalon, moshatom el. Ahogy ellép mellettem, megszorítja a karomat, csak el ne essen, fut át rajtam, de nem esik el, sőt, mintha nem is kapaszkodna; ez a szorítás nem a biztonságot kereste, hanem valamilyen megkésett anyai pofont hivatott helyettesíteni. Mire feleszmélek, már hallom is, hogy fordul a kulcs a hálószoa ajtaján. Három óra huszonhét. Délutáni csendes pihenő, ne zavarja senki. Fél hétig ki se jön.

Ahogy leérek a ház elé, látom, üres a játszótér. Talán a köpcösnél ejtőznek éppen. Sört isznak, miközben a tévében meccs villog, a lejátszóból meg üvölt a zene. Ha ráunnak, majd betesznek valami ócska filmet, este nyolcra pedig mindhárman otthon, a saját szobájukban készülnek a másnapi témazáró dolgozatra; esszékérdés hús pontért, feleletválasztós tizenötért. Természetesen lesznek szép számmal, akik puskáznak majd, de a kövér, bajszos tanárnő nem vesz észre semmit, mert ha akarná, sem érdekelné – a kis

szemetek érettségi napján úgyis megtudják majd, mit is jelent a tisztesség és az alázat.

Csak két sarokra van a Csalogány. Három perc és ott vagyok. Kerülő úton legfeljebb öt. Az évek alatt egyre lehetetlenebb lett a hely.

92 Az öregek eltűntek, a fiatalok meg fel. Majd elborozgatok a hátsó sarokban. Ha félmázsányival kevesebb súly lesz a lelkemen, kikérem magamnak az első felest, és harsány flörtölésbe kezdek a pultos lánnyal, aki persze férjezett asszony, és van két gyermeke, viszont ez engem soha nem izgatott, és nem is fog. Mire hazaérek, anyám már a konyhában lesz, de nem szól egy szót sem, csak némán vádol a vizenyős és szürke szemeivel, miközben a kávécsésze fölött gőzpamacskok táncolnak.

Lassan ballagok.

